COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.8.2023
COM(2023) 498 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind fezabilitatea tehnică și economică a introducerii identificării electronice obligatorii a bovinelor în întreaga Uniune

Cuprins

Introducere 2
Context 2
Normele actuale ale UE 3
Anchetă privind identificarea electronică a bovinelor 4
Analiza rezultatelor 5
Posibilitatea utilizării identificării electronice a bovinelor 5
Utilizarea actuală a identificării electronice a bovinelor 5
Mijloace de identificare electronice autorizate 7
Nivelul de satisfacție în raport cu normele actuale 7
Concluzii 8

Introducere

Scopul prezentului document este de a oferi Parlamentului European și Consiliului o imagine de ansamblu a situației actuale în ceea ce privește utilizarea identificării electronice a bovinelor în UE și de a prezenta analizele Comisiei privind fezabilitatea introducerii obligativității acesteia în întreaga Uniune.

În Uniunea Europeană au fost introduse sisteme electronice de identificare a animalelor prin intermediul unor acte normative aflate în vigoare de peste 20 de ani. Printre acestea se numără sistemele obligatorii de identificare electronică a ovinelor și caprinelor, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 21/2004[1], precum și sistemele voluntare pentru bovine introduse prin Regulamentul (CE) nr. 1760/2000[2], astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 653/2014[3].

Articolul 23a din Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 prevede obligația Comisiei de a prezenta Parlamentului European și Consiliului, până la 18 iulie 2023, un raport privind fezabilitatea tehnică și economică a introducerii identificării electronice obligatorii a bovinelor în întreaga Uniune, precum și faptul că raportul respectiv trebuie să fie însoțit, dacă este necesar, de propuneri legislative adecvate. Această dispoziție a fost introdusă prin Regulamentul (UE) nr. 653/2014, care presupune că utilizarea sistemelor de identificare electronică („eID") ar putea simplifica procesele de trasabilitate prin automatizarea citirii și a înregistrării în registrul ținut de operatorii care dețin bovine. În plus, aceasta ar putea permite raportarea automată către baza de date electronică a deplasărilor bovinelor, îmbunătățind viteza, fiabilitatea și precizia sistemului de trasabilitate. Utilizarea sistemelor de identificare electronică ar putea avea, de asemenea, potențialul de a îmbunătăți gestionarea anumitor plăți directe către fermieri.

Context

Identificarea electronică înseamnă, în general, o identificare prin radiofrecvență. Există două elemente ale acestei identificări electronice: dispozitivul de identificare și cititorul. Dispozitivul de identificare conține un transponder pasiv (microcip fără sursă de energie internă) care transmite informații memorate (codul de identificare) atunci când cititorul (aparatul de emisie-recepție) îl activează la o anumită frecvență. Identificarea electronică poate contribui la îmbunătățirea sistemelor existente de identificare a bovinelor. De exemplu, dispozitivele electronice de identificare permit o citire mai rapidă și o precizie de citire mai mare decât crotaliile clasice. Citirea dinamică și introducerea directă a datelor în bazele de date sunt, de asemenea, posibile (eliminând eventualele erori cauzate de introducerea manuală incorectă a datelor în baza de date). În special, acest lucru ar putea facilita procedura de raportare a deplasărilor animalelor către baza de date. Cu toate acestea, contribuția identificării electronice la îmbunătățirea identificării și a trasabilității animalelor nu ar trebui supraestimată, având în vedere natura dificultăților întâmpinate în aplicarea sistemelor existente. Marcarea completă a tuturor animalelor și gestionarea eficientă a datelor sunt condiții prealabile pentru orice sistem de identificare, indiferent dacă se utilizează dispozitive electronice de identificare sau crotalii clasice.

---

1 Regulamentul (CE) nr. 21/2004 al Consiliului din 17 decembrie 2003 de stabilire a unui sistem de identificare și de înregistrare a animalelor din speciile ovină și caprină și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003 și a Directivelor 92/102/CEE și 64/432/CEE (JO L 5, 9.1.2004, p. 8).

2 Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 al Consiliului și al Parlamentului European din 17 iulie 2000 de stabilire a unui sistem de identificare și înregistrare a bovinelor și privind etichetarea cărnii de vită și mânzat și a produselor din carne de vită și mânzat și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 820/97 al Consiliului (JO L 204, 11.8.2000, p. 1).

3 Regulamentul (UE) nr. 653/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1760/2000 în ceea ce privește identificarea electronică a bovinelor și etichetarea cărnii de vită și mânzat (JO L 189, 27.6.2014, p. 33).

Având în vedere dezvoltarea tehnologică a noilor tipuri de dispozitive electronice de identificare, Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 653/2014 pentru a oferi un cadru pentru viitoare norme ale UE care să permită utilizarea dispozitivelor electronice de identificare ca mijloc oficial de identificare. Considerentul 16 din regulamentul respectiv subliniază că introducerea identificării electronice obligatorii a bovinelor în întreaga Uniune ar putea avea efecte negative din punct de vedere economic asupra anumitor operatori. Prin urmare, era oportun ca utilizarea sa de către deținători să fie voluntară. Statele membre au sisteme de creștere a animalelor, practici agricole și organizări sectoriale foarte diferite. Prin urmare, statelor membre li s-a permis să impună obligativitatea identificării electronice pe teritoriul lor.

La elaborarea Regulamentului (UE) nr. 653/2014 au fost utilizate mai multe rapoarte. În 1998, Comisia a lansat un amplu proiect de cercetare privind identificarea electronică a animalelor denumit „proiectul IDEA" (IDentification Electronique des Animaux). Lucrările au fost desfășurate de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei (JRC). Raportul final a fost prezentat în aprilie 2002, iar în iulie 2002 au fost aduse o serie de clarificări necesare. Acest proiect a demonstrat că, în principiu, utilizarea dispozitivelor electronice de identificare poate aduce o îmbunătățire substanțială a sistemelor de identificare a animalelor, dacă sunt îndeplinite o serie de condiții privind măsurile de însoțire.

În 2005, Comisia a prezentat Consiliului și Parlamentului European un raport privind posibilitatea introducerii identificării electronice a bovinelor[4]. Scopul acestui raport era de a rezuma experiența dobândită pe baza proiectului IDEA și de a trage concluzii cu privire la condițiile de introducere a unui sistem electronic de identificare a bovinelor în Uniunea Europeană. Comisia a concluzionat în acest raport că s-a demonstrat faptul că identificarea prin radiofrecvență a progresat suficient pentru a putea fi aplicată în practică. Raportul respectiv concluzionează, de asemenea, că este foarte recomandabil să se treacă la identificarea electronică a bovinelor în Uniune, deoarece, printre alte avantaje, aceasta ar contribui la reducerea sarcinilor administrative.

În 2009, Comisia Europeană a comandat un „Studiu privind introducerea identificării electronice (EID) ca metodă oficială de identificare a bovinelor în Uniunea Europeană", care a inclus o analiză cost-beneficiu a identificării electronice a bovinelor. Acest studiu a concluzionat că „EID este asociată cu costuri mai mari pentru dispozitive de identificare și echipamente de citire în comparație cu identificarea convențională" și că „costurile și beneficiile directe nu sunt echilibrate de-a lungul întregului lanț de producție". Studiul a concluzionat că introducerea voluntară a identificării electronice în sectorul bovinelor pe baza unor standarde armonizate ar fi opțiunea preferată. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a opta pentru un regim obligatoriu la nivel național.

Normele actuale ale UE

Identificarea și înregistrarea bovinelor a fost reglementată până la 21 aprilie 2021 prin Regulamentul (CE) nr. 1760/2000.

Începând cu 21 aprilie 2021, normele de identificare și raportare a bovinelor sunt prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/429[5] (Legea privind sănătatea animală - LSA), completat prin

4 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52005DC0009

5 Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală") (JO L 84, 31.3.2016, p. 1).

Regulamentul delegat (UE) 2019/2035[6] și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520[7]. În conformitate cu articolul 112 litera (a) din LSA, bovinele trebuie să fie identificate individual printr-un mijloc fizic de identificare. Articolul 38 alineatul (1) din Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 prevede că mijlocul de identificare trebuie să fie o crotalie convențională în fiecare ureche. Articolul 41 alineatul (1) din regulamentul delegat respectiv prevede posibilitatea ca statele membre să autorizeze înlocuirea uneia dintre crotaliile convenționale cu un dispozitiv electronic de identificare. În cazul în care un stat membru autorizează o astfel de înlocuire, operatorii pot aplica în mod voluntar identificarea electronică a bovinelor.

În conformitate cu articolul 269 din LSA, statele membre pot adopta măsuri naționale suplimentare sau mai stricte decât cele prevăzute în respectivul regulament în ceea ce privește cerințele de trasabilitate pentru bovinele deținute. Acest lucru oferă statelor membre posibilitatea de a introduce obligativitatea utilizării identificării electronice a bovinelor. Această posibilitate de a face obligatorie utilizarea eID la nivel național era prevăzută și în normele privind trasabilitatea bovinelor care erau în vigoare înainte de aplicarea LSA.

În cadrul reuniunilor grupurilor de experți din 2018 și 2019 în vederea elaborării Regulamentului delegat (UE) 2019/2035, au avut loc discuții intense și reflecții privind identificarea și înregistrarea animalelor, inclusiv a bovinelor. Abordarea privind identificarea electronică, inclusiv aspectele economice, a fost discutată în detaliu, iar rezultatul acestor discuții a fost menținut în textul final al Regulamentului delegat (UE) 2019/2035. S-a considerat adecvat ca utilizarea sa de către deținători să fie în continuare voluntară, cu excepția cazului în care ea este impusă de normele naționale. În cadrul unui astfel de regim voluntar, identificarea electronică va fi aleasă de deținătorii care ar putea obține beneficii economice prin utilizarea acesteia sau care găsesc alte stimulente pentru utilizarea acestei metode (de exemplu, optimizarea colectării datelor etc.), în timp ce alți deținători pot continua să își identifice animalele cu două crotalii convenționale.

Anchetă privind identificarea electronică a bovinelor

În ianuarie 2023, Comisia a invitat statele membre să răspundă la o scurtă anchetă, solicitând o situație actuală în ceea ce privește identificarea electronică a bovinelor. La anchetă au participat toate cele 27 de state membre, precum și Elveția și Norvegia. Răspunsurile vor fi rezumate în continuarea prezentului raport.

Ancheta a constat în următoarele întrebări (grupuri de întrebări) la care statele membre au fost invitate să răspundă:

1. Identificarea electronică a bovinelor este obligatorie în statul dumneavoastră membru?
2. Permiteți identificarea electronică voluntară a bovinelor în statul dumneavoastră membru?
3. Câți operatori (%) aplică identificarea electronică voluntară a bovinelor în statul dumneavoastră membru?
4. Dacă identificarea electronică a bovinelor este obligatorie sau voluntară în statul dumneavoastră membru, ce metodă sau metode sunt autorizate?
5. Considerați că normele actuale privind identificarea electronică a bovinelor sunt satisfăcătoare?

---

6 Regulamentul delegat (UE) 2019/2035 al Comisiei din 28 iunie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele pentru unitățile care dețin animale terestre și incubatoare, precum și pentru trasabilitatea anumitor animale terestre deținute și a ouălor pentru incubație (JO L 314, 5.12.2019, p. 115).

7 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/520 al Comisiei din 24 martie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește trasabilitatea anumitor animale terestre deținute (JO L 104, 25.3.2021, p. 39).

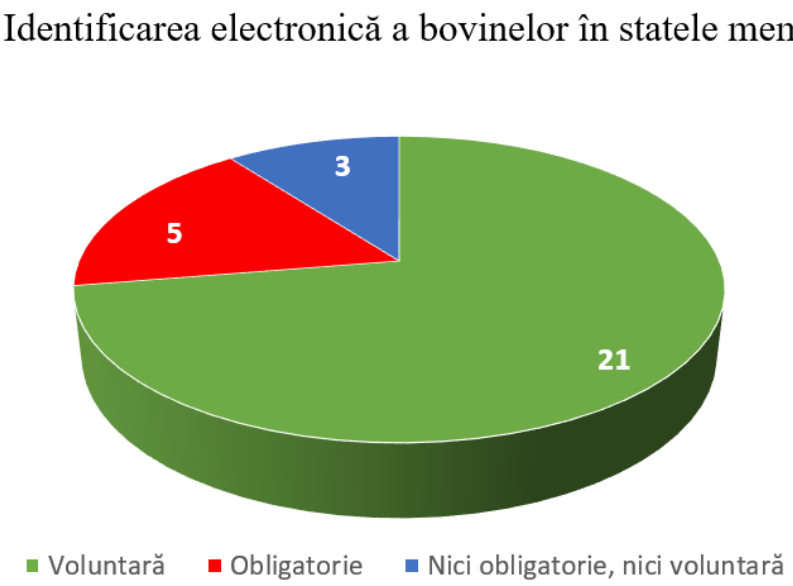
Analiza rezultatelor

Posibilitatea utilizării identificării electronice a bovinelor

La întrebările 1 și 2, statelor membre li s-au solicitat informații legate de situația actuală în ceea ce privește posibilitatea operatorilor de a utiliza identificarea electronică a bovinelor. Întrebările au fost următoarele: „Identificarea electronică a bovinelor este obligatorie în statul dumneavoastră membru? Da sau Nu” și „Permiteți identificarea electronică voluntară a bovinelor în statul dumneavoastră membru? Da sau Nu”.

Figura 1 arată că doar 3 respondenți (două state membre și Elveția) nu permit înlocuirea uneia dintre crotaliile convenționale cu un mijloc electronic de identificare. În 21 de țări (20 de state membre), utilizarea identificării electronice a bovinelor este opțională. În 5 state membre, utilizarea identificării electronice a bovinelor este obligatorie. În plus, identificarea electronică este obligatorie într-o parte a teritoriului în 2 state membre, iar alte 3 state membre au semnalat că s-a decis sau se are în vedere introducerea obligativității identificării electronice a bovinelor pe întreg teritoriul lor sau pe o parte a acestuia.

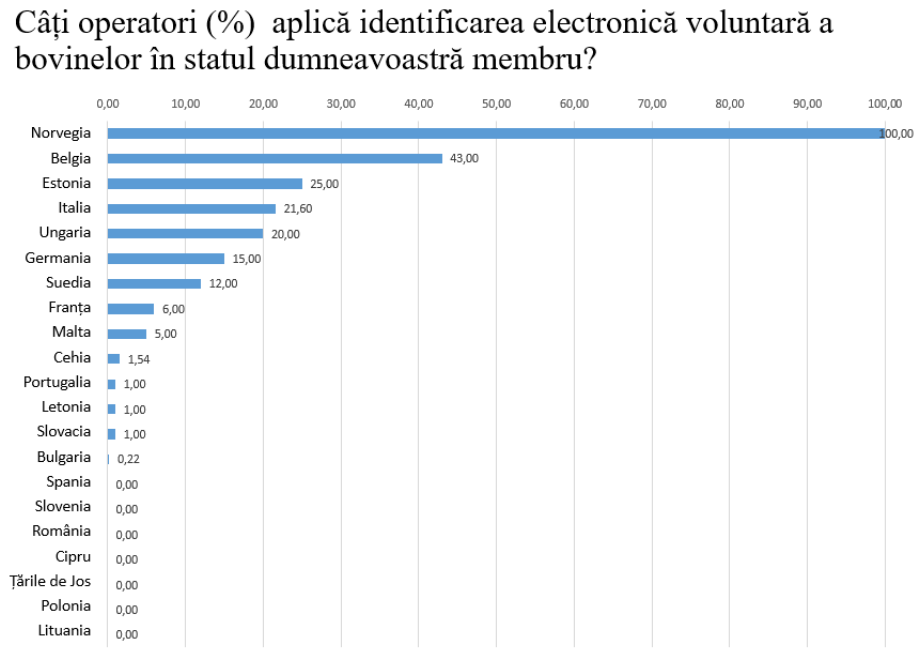
Figura 1: Situația actuală din statele membre

Utilizarea actuală a identificării electronice a bovinelor

Utilizarea identificării electronice a bovinelor în statele membre în care aceasta este opțională variază între 0 și 100 % din efectivele de bovine. În jumătate dintre aceste state membre, mai puțin de 1 % dintre operatorii care dețin bovine utilizează identificarea electronică pentru a-și identifica animalele. În unele țări, gradul de utilizare foarte ridicat este determinat în principal de sector, fie prin subvenții, fie prin solicitarea identificării electronice a animalelor de către actori precum industria cărnii sau a produselor lactate. Rezultatele sunt prezentate în figura 2.

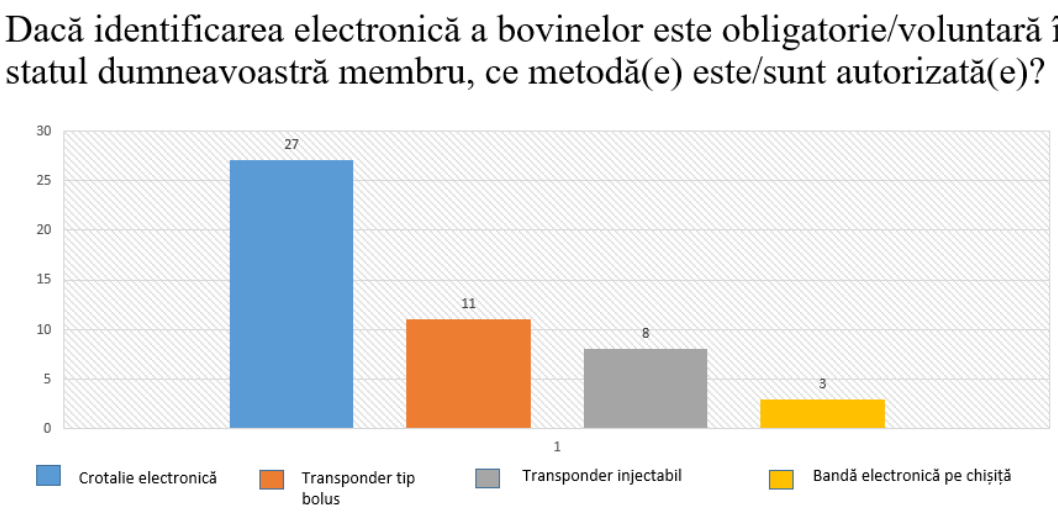
Figura 2: Utilizarea identificării electronice a bovinelor în țările în care aceasta este opțională

Mijloace de identificare electronice autorizate

Crotaliile electronice sunt mijloacele preferate de identificare în statele membre care permit utilizarea identificării electronice pentru bovine. Această metodă este autorizată de autoritățile competente din toate țările în care identificarea electronică a bovinelor este fie obligatorie, fie opțională. Rezultatele sunt prezentate în figura 3.

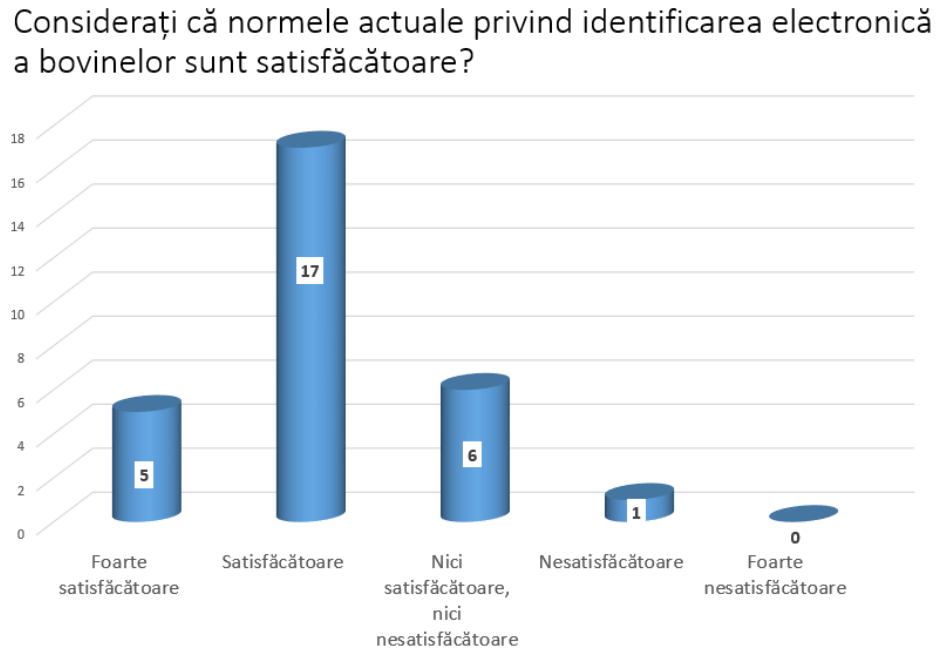
Figura 3: Mijloace de identificare electronice autorizate

Nivelul de satisfacție în raport cu normele actuale

Normele actuale de identificare a bovinelor sunt considerate satisfăcătoare sau foarte satisfăcătoare de către marea majoritate a statelor membre și sunt considerate nesatisfăcătoare de către un singur stat membru. Rezultatele sunt prezentate în figura 4.

Figura 4: Nivelul de satisfacție în raport cu normele actuale

Concluzii

Ancheta privind identificarea electronică a bovinelor arată că statele membre consideră în continuare că normele actuale sunt satisfăcătoare. Ancheta arată, de asemenea, că identificarea electronică obligatorie a bovinelor este aplicată sau va fi aplicată de 37 % din statele membre pe întreg teritoriul lor sau într-o parte a acestuia, în conformitate cu normele actuale. În plus, identificarea electronică este aplicată întregii populații de bovine sau unei părți considerabile a acesteia în unele țări în care utilizarea este opțională.

În conformitate cu normele actuale privind identificarea bovinelor, autoritatea competentă din fiecare stat membru poate autoriza utilizarea identificării electronice a bovinelor în mod voluntar sau poate stabili norme naționale privind utilizarea obligatorie a identificării electronice a bovinelor pe teritoriul statului respectiv. Aceste norme sunt aplicate cu succes din 2014 și au fost din nou discutate și convenite cu statele membre în 2019, cu ocazia elaborării Regulamentului delegat (UE) 2019/2035, în contextul noului cadru juridic privind sănătatea animalelor. S-a considerat oportun să se mențină flexibilitatea pentru operatori și pentru statele membre. Aceste norme reînnoite sunt aplicabile începând cu 21 aprilie 2021.

În conformitate cu articolul 282 din LSA, Comisia evaluează regulamentul respectiv împreună cu actele delegate menționate la articolul 264 și prezintă rezultatele evaluării într-un raport adresat Parlamentului European și Consiliului cel târziu la 22 aprilie 2026. În cadrul acestei evaluări, experiența punerii în aplicare a normelor de identificare și înregistrare a bovinelor poate fi din nou evaluată, iar evaluarea respectivă va acoperi o perioadă mai lungă de punere în aplicare a normelor.

Pe baza concluziilor anchetei menționate mai sus, a rezultatului discuțiilor din cadrul grupurilor de experți și cu statele membre în cursul elaborării normelor actuale și a evaluării planificate a acestor norme, Comisia nu va prezenta nicio propunere legislativă în această etapă.